

Школьная газета «Тамчы»

Выпускается с октября
2008 года

Издаётся один раз в
месяц

Шеф редактор: учи-
тель татарского языка и
литературы Шайдулли-
на Ландыш Камилловна

Номер подготовили
Альмева Резеда, Шай-
дуллина Айгуль, учени-
цы 10 классов

Мнение автора может
не совпадать с мнением
редколлегии.

Приём материала
(статей, рассказов, сти-
хов, рисунков и др.) и
предложений
осуществляется через
членов редколлегии
или шеф-редактора
(307 каб).

Әлфинур Флеровна

МАХСУС САН МАХСУС САН МАХСУС САН

**Яшь чагында нинди идегез,
Әлфинур апа? Берәр хатирәгезне
сөйләгез әле...**

Яшь чакта мин бик актив кеше идем. Мәктәп елларында мәктәптән кайтмадык. Нинди түгәрәк бар, барысына да йөрергә тырыштым. Хәтта мандолинада да уйнап карадым. Әртист булып китеп булмаса да, берәз шынгырдатып булды үзе тагын.

Әртист дигәннән, бар иде андый хыял. Әле дә төрле бәйгеләр булып тора. Рәхәтләнеп катнашам мин ул концертларда. Дөресен әйткәндә, никтер комедия күңелемә хуш килә. Тамашачыларның йөзләрендә елмаю күрсәм, сәхнәдә уйнавы да рәхәт. Әртистләнеп йөрү сәләтен Ходай үзе берәз биргәндер дип уйлыйм.

**Мәктәптәге иң яратмаган
дәресләрәгез нинди иде?**

Сызым (черчение) дәресен бик яратып бетерми идем. Ник дисәң, сыза белмәдем шуны. Аны инде безнең чорда өйрәтеп тә житкәрә алмаганнардыр инде. Укытучы артыннан укытучы алышынып торды. Эзлеклелек булмады. Үземне гаепле итмим әле, балалар да шулай бит: “Мы не виноваты”, - диләр.

**Киләчәктә 5нче сыйныф
укучылары нинди булыр,
ничек укыр?**

Киләчәкне уйларга куркам мин нишләптер. Әллә инде яшь үзен сиздерә. Ничектер бүгенге мәгариф системасына ияреп бара алмыйм әле мин. Узган еллар белән чагыштырганда, 5 нче сыйныф укучыларының белемнәре саерак, тәртипләрен дә үзгәртәргә кирәктер дип уйлыйм. Ә бит башлангыч сыйныф укытучылары бик актив, белемле, позитив безнең мәктәптә. Ә менә ата-аналарга тәрбия житеп бетми. Ата-аналар белән мәктәп арасында ниндидер бер киртә бар. Алып атарга иде шул киртәне.

Яңа уку елына иң изге теләкләр

Кадрле укучылар. Хөрмәтле ата-аналар, хезмәттәшләр.

Сезнең барыгызны да 1 нче сентябрь — Белем бәйрәме белән тәбрик итәм. Бәйрәм уңаеннан минем иң зур хөрмәт сүзләрен укытучыларга, белем йортының барлык хезмәткәрләренә житкәрәсем килә. Хезмәтегез өчен рәхмәт Сезгә. Сез барыбыз өчен игътибарлылык һәм таләпчәнлек үрнәге булып торасыз.

Узган уку елын мәктәбебезне 33 укучы тәмамланды. Бүген алар бөтенесе дә югары уку йортларында белем ала башладылар.

Белем учагы район һәм республика күләмендәге олимпиадалардагы призлы урыннар буенча алдынгы позициядә булды. Быелгы уку елында да сынатмабыз, нәтижәләрне тагын да яхшыртырбыз дип ышанам

Куандырганы шул: безнең мәктәбебез районда иң зур, иң яхшы мәктәпләрнең берсе. Яңа уку елына эзерлек барышында да сынатмадык. Район мәктәпләре арасында үткәрелгән бәйгедә без 2 урынны яуладык.

Бүген мәктәп бусагасыннан атлап кергән һәр укучыга уңышлар телисем килә.

Мәктәп директоры буларак, шуны ышандыра алам: бу уку елы кызыклы һәм онытылмас сәхифәләргә бай булачак. Без, хөрмәтле укы-

кызыклы итәргә тырышырбыз. Сезнең белән бергәләшеп фән доньясы серләрен ачарбыз, көчөбезне, остальгыбызны эшкә жигәрбез, сабыр гына сезгә юл күрсәтербез. Шушы белем йорты, аның туган диварлары безгә ныклы таяныч булыр, көч бирерләр.

Кадрле укучылар, сез яңа 2017-2018 нче уку елына аяк басасыз. Бу уку елы сезнең өчен яңа ачышлар, фәйдалы белемнәр, гүзәл кичерешләр, матур хатирәләр елы булсын иде.

9, 11 нче сыйныф укучылары алда торган имтиханнарда эзерләнә башлыйлар. Онытмагыз, сезнең киләчәгебез үзегезнең кулыгызда.

Киләчәк жинүләрегезнең нигезен ныклы итеп салыгыз. Белем алыгыз, иң-иңнәр арасында иң яхшысы булырга омтылыгыз. Белемле булсагыз, сезнең алда барлык ишәкләр ачыла. Бу уку елында сез киләчәгебез билгеләргә, олы тормыш юлына сукмакны табарга, имтиханнарны уңышлы тапшырып чыгарга тиешсез. Тырышыгыз — сез моны булдырачаксыз. Уңышлар сезгә!

Р.К.Сәетгәрәева, икенче санлы Жәлил урта гомуми белем бирү мәктәбе директоры

тучыларыбыз белән берлектә, белем алу процессын гади, тик шул ук вакытта мавыктыргыч,

Өлкәннәр көне Өлкәннәр көне Өлкәннәр көне

Ак яулыклы әбием

МИНЕМ ӘБИЕМ
ИҢ ЯХШЫСЫ

БӘЙГЕ КЫСАЛАРЫНДА

Өбезнең яме булып, безнең белән әниемнән әнисе яши. Ак яулыклы ак әби ул безнең. Яхшы киңәшләр биреп, матур теләкләр теләп яши әби. Без аның хәер-догасында яшибез.

Иртән мәктәпкә киткәндә озатып кала, кайтканда каршы ала. Әбием олы яшьтә булса да,

һаман тәмле ризыклар белән безне шатландырып, сыйлап тора. Әбием кул эшләрен дә яратып эшли. Гомер буге ул авыл кешеләренә матур күлмәкләр тегеп кидергән. Аның сырган юрганнары кемнәрнең генә төн йокысын жылытмаган. Әбием бу эшләргә үзлегеннән өйрәнгән.

Инде сиксән яшькә житсә дә, һаман үзенә бер шөгъль табып тора. Хәзер ул үзенә яшь чагындагы һөнәренә кайтты — чигү чигә башлады. Аның чиккән мендәр тышлары төрле күргәзмәләрдә катнашты. Әбием шуның өстенә дини дә. Матур итеп Коръән укый, мөнәжәтләр әйтә.

Әбиемә озын гомер телим. Безне шатландырып, озын-озак гомер кичерсен.

Галләмова Ильвина, 9 а сыйныфы укучысы

Чулпан Камилловна

НӘРСӘ УЛ БӘХЕТ?

Чулпан Камил кызы Шәйдуллина, татар теле һәм әдәбияты укытучысы — мәктәбезнең иң сабыр һәм тырыш мөгаллимнәренң берсе. Активлыгына таң калдырыш: укучылары татар теле һәм әдәбияты олимпиадаларында жинә, «Мин татарча сөйләшәм» акциясендә катнаша.

9 ны сентябрь көнне туган көне булды Чулпан апаның. Бу форсаттан «Тамчы» редколлегиясе ашыгыч интервью алырга йөгерде! Рәхим итеп укыгыз!

Махсус сан Махсус сан Махсус сан

- Укытучы юлы ничек башланып китте? Династиягездән кем иң зур йогынты ясады сезгә?

Безнең нәселебездә укытучылар куп. Әнинен энесе Хатыйп абый һәм сеңдесе Хәнифә апа озак юллар шушы өлкәдә хезмәт куйдылар. Хатыйп абый Миннегулов әле бүген дә студентларга белем бирә, борынгы татар әдәбияты фәннәннән кызыклы лекцияләр укый. Озак еллар укытучы булып эшләгән шушы остазлар бу һөнәргә карата кызыксыну уяттылар, шушы һөнәрне сайлауда этәргеч булдылар. Бүгенге көндә тынгысыз

призер булды

- Татар телен саклар өчен, безгә нинди өч гамәлне ясарга кирәк?

Татар телен белү һәм саклау өчен татар телендә аралашу, сөйләшү мөмкинлекләрен күбәйтәргә, татарча нәфис фильмнар күрсәтергә, татарча жырлар тыңлатырга һәм татар теленең матур, монлы, жанга газиз тел булуын аңлатырга, белдертергә кирәк, дип уйлыйм.

- Нәрсә ул бәхет? Ә укытучы бәхете?

Минемчә, бәхет—ул гаиләң булу, сәламәт булып яшәү һәм яраткан эшен

калган. Изге Вәли көнендә укучылар хатлар яздылар. Миңа да бер мэхәббәт хаты укырга туры килде. Билгеле, укучы егет үз исемен язмаган иде. Шулай да ул егетнең кем булуын уйлап йөрдәм, чөнки чын күңелдән жылы хисләр белән саф татарча язылган хат күңелемдә зур кызыксыну уятты.

- Сезнең белән гомер буена яшәргә стимул бирә торган сүз, девиз, материал эйбер - нәрсә ул?

Киләчәккә өмет, ышаныч белән карап, эшләгән эшләреннән нәтижәле булуына сөенә белү кирәк. Син укыткан укучыларның үз юлларын дәрәс табулары да яшәргә һәм эшләргә зур көч биреп торалар.

- Быелгы мәктәп үзгәрешләренә сез ничек карыйсыз? Балки, идеяларыгыз бардыр?

Мәктәптәге үзгәрешләргә мөнәсәбәтем яхшы. Жәмгыятьтәге үзгәрешләр белән янәшә атлаучы мәктәбем алга таба да зур уңышларга ирешер, алдынгы урыннарда булып дигән теләктә калам.

Чулпан Камил кызы! Туган көнегез белән! Сезгә бәхет-шатлык, сәламәтлек, зур уңышлар телибез.

Син укыткан укучыларның үз юлларын дәрәс табулары да яшәргә һәм эшләргә зур көч биреп торалар.

жанлы сеңлем Ландыш Камил кызы белән бер коллективта эшләвем белән горурланам, чөнки ирешкән уңышларымда аның өлеше шактый күп.

- Татар әдәбиятымы яки татар телеме? Нигә? Нәрсә укыту күңелләрем?

Рус балаларына татар телен өйрәтү бик жинелдән түгел, чөнки ул алар өчен чит тел булып санала. Шулай да аларга бу телне өйрәтүгә кызыксыну уяттырга тырышам. Эшемнән нәтижәсе дә бар. Ике ел рәттән минем укучым Фролов Александр рус балалары арасында татар теленнән олимпиаданың республика турында

булу. Эти-эниен, туганнарың булу да тормышта бик кирәк. Укытучының бәхете - укучыларның рәхмәтле булып кала белүләрендә. Озак еллар үтсә дә, син укыткан укучылар сине онытмыйча, күңелләрендә сакласалар, очрашканда хәлләрне сорашсалар, шул хисләр яшәргә өмет һәм күңелдә шатлык уяталар. Бу, күпмедер дәрәжәдә, хезмәтең бәя дә булып тора.

- Яшьлектән берәр хатирәне сөйләгез әле...

Университетны тәмамлагач, Иске Кәшер мәктәбендә татар теле һәм әдәбияты укытучысы булып эшләгәндә булган бер вакыйга исемдә

МАХСУС САН МАХСУС САН МАХСУС САН

Әлфинур Флеровна

Киләчәкне уйларга куркам

Рус һәм татар теле укытучысы һөнәрен бер кеше үти аламы? «Әлбәттә, әйе!», - дип җавап кайтара безгә Әлфинур Флеровна Гарифуллина. 13 сентябрь көнне доньяга килгән яраткан укытучыбызның вакыты ай-һай бик аз! Әлфинур Гарифуллина редколлегия эгъзалары сорауларына вакыт табып, чын күңелдән җавап бирде. Туган көнегез белән!

Укытучы юлын ничек башладыгыз, Әлфинур Флеровна?

Минем уйлавымча, мин укытучы булырга тиеш идем. Безнең нәселдә үзләрен әлегә һөнәргә багышлаган кешеләр шактый. Ә инде минем өчен үрнәк кеше – ул Салих бабам, Мөнүр абыйларым. Әле дә хәтеремдә, кечкенәдән сеңлем белән укытучылы уйный идек. Иң кызыгы күрше кызларын укыту иде. Кемдер курчаклы уйный, ә мин шулай

кызы, рус телен ипи-тозлык кына белүе аркасында, бик интеккән зур шәһәрдә. Үзе шушы телдә камил сөйләшәргә өйрәнгәч, балаларыма ике телне дә кирәкле дәрәжәдә өйрәтәргә, дип сүз биргән. Ә инде мәктәптә рус теле укытучым Миннур Якуповна рус телен тел итеп өйрәнүгә зур этәргеч бирде. Телне өйрәнү, телгә өйрәтү, минемчә, гаиләдән килә. Бүгенге көндә татар телен, үзләренең туган телләрен, өйрәнәсе килмәгән кешеләрне күреп, йөрәк әрни.

МӘКТӘПТӘН КАЙТМАДЫК

укытучы булып уйнадым. Менә шулай, уйнаган хуш килде, укытучы булдым.

Бу уку елы яңалыклары ошыймы сезгә?

Әлегә уку елында, дәрәс генә әйткәндә, мин әле бер яңалык та күрмим. Әлегә кәгазь боткасында кайныйбыз.

Киләчәктә нинди яңалыкларны күрәсезгез килә?

Киләчәк турында уйлаганда, элек-электән үк яхшылыкка өметләнгәннәр бит. Чернышевскины гына алайк. Ашты бит язучының хыяллары тормышка! Киләчәк – ул барлык кешеләргә дә яшәү өчен бер рәхәтлектер дип уйлыйм мин. Ә инде иң мөһиме: тынычлык.

Сез, татар һәм рус теле укытучысы буларак, ике телдә саф сөйләшәргә тырышасыз. Ә хәзерге кешеләрне татар һәм рус телендә сөйләшәргә ничек өйрәтергә?

Телләр белгән илләр гизгән. Ике телне камил өйрәнүем өчен мин үземнән эниемә рәхмәтле. Мин бит авыл кызы. Ә авылда, без үскән чорда русча сөйләшү, гомумән, юк иде дисәм дә була. Әнием яшь чагында Тагил якларына чыгып киткән. 16 яшьлек авыл

Сезнең камил укучыгыз бармы? Укучы андый булырга тиешме?

Әлбәттә, һәр укучы камил булырга тиеш. Белемне барлык укучыларга да тигез өлешәбез бит.

Яшегезгә караганда сез бик яшь күрәнәсез. Матурлык сәре нидә?

Гел мәктәптә, балалар арасында йөрәп, яшь кешеләр белән аралашып яшь калмасаң, дәрәс булмас иде ул. Һәрвакыт позитив булырга кирәк.

(ДӘВАМЫ АНЧЕ БИТТӘ)